

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos II. — Izdan in razposlan 4. dne januarja 1917.

Vsebina: Št. 2. Ukaz o prometu z lanom.

2.

Ukaz trgovinskega ministra v po- razumu z udeleženi ministri z dne 2. januarja 1917. l.

o prometu z lanom.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Vsakdo je dolžen goditi in izdelati vsa lanena stebila, ki so v njegovi posesti.

Da se izdela, se je moči poslužiti tudi posredovanja Avstrijskega središča za lan d. dr., ki prevzame, zaračunivši plačilo za trenje 30 K za 100 kg izdelanega lanu, da odkáže avstrijskim terilnicam njemu priglašeni goditveni lan; to plačilo za trenje se odbije od kupnine (§ 6), pripadajoče na izdelano gradivo. Dovoz in železniške voznine mora plačati priglasnik. Priglasiti se mora pri lanu jesenske goditve najkasneje do 28. dne februarja 1917. l., pri lanu pomladne goditve najkasneje do 15. dne junija 1917. l.

Lan, ki se do teh rokov ni niti oddal v izdelovanje niti ni priglasil za ta namen Avstrijskemu središču za lan d. dr., more terjati Avstrijsko središče za lan d. dr. in ga dati

izdelati (eventualno goditi) na posestnikove stroške; v teh primerih se odbije od kupnine (§ 6), pripadajoče za izdelano množino, 5 odstotkov v prid zakladu, ki je določen za povzdigo sejanja lanu in je poljedelskemu ministrstvu na svobodno razpolaganje.

§ 2.

Sirova lanena stebila in goditveni lan iz jesenske goditve se sme svobodno prodajati do 15. dne februarja 1917. l., goditveni lan iz pomladne goditve pa do 31. dne maja 1917. l., toda le avstrijskim terilnicam lanu, ki niso združene s predilnico.

Prodajati jih drugim terilnicam lanu je dopustno le s posredovanjem Avstrijskega središča za lan d. dr. in skupljevalcem lanu le tedaj, če se izkažejo z dovoljenjem za skupljanje, ki ga je izdalo trgovinsko ministrstvo.

Prepovedano je skupljevati sirova lanena stebila in goditveni lan pri udih zadrug za sejanje lanu (terilniških zadrug).

§ 3.

Vse terilnice so dolžne 30. dne vsakega mesca vposlati izkaze o množinah dobljenih lanenih stebel in iz njih narejenem gotovem gradivu (lan in tulje) Avstrijskemu središču za lan d. dr. (opravilnica Trutnov), kateremu je naročeno spre-

jemati te izkaze in jih pošiljati dalje na mesto, ki ga oznameni trgovinsko ministrstvo.

Prvo naznanilo mora obsegati vse zaloge, naslednja naznanila pa se naj raztezajo le na tiste množine, ki so se dobile ali izdelale izza neposrednje prejšnjega naznanila, in na gotovo gradivo, narejeno iz njih.

Vse terilnice so dolžne popolnoma izrabljati vse obratne pripomočke, ki so jim na razpolaganje. Ako terilnica ne izpolnjuje te dolžnosti ali ako lan, ki ga je pridobila v izdelovanje ali prevzela za plačilo trenja, ni v razmerju k njeni storilni sposobnosti, ji more trgovinsko ministrstvo po političnem oblastvu prve stopnje odtegniti primerno množino lanenih stebel in jih na njene stroške preodkazati drugi terilnici v izdelovanje.

§ 4.

Avstrijsko središče za lan d. dr. mora trgovinskemu ministrstvu poročati, kar opazi glede zamujanja v § 3 ustanovljenih dolžnosti.

Ako bi se pokazalo, da je potrebno ogledati skladiške prostore ali drugačne naprave ali vpregledati knjige in dopisovanje, ukrene trgovinsko ministrstvo potrebno odredbo in določi kontrolni organ.

§ 5.

Vsakdo je dolžen vse iz svojega lanu dobljeno predilno gradivo (lan in tulje) nemudoma ponuditi Avstrijskemu središču za lan d. dr., da jih kupi, drže se nastopno imenovanih najvišjih cen. Avstrijsko središče za lan d. dr. ima vrhutega pravico na podstavi predloženih naznanil o zalogah (§ 3) pred ponudbo zahtevati lan in tulje po najvišjih cenah.

Avstrijsko središče za lan d. dr. je dolžno o ponudbi — če mogoče, tudi na podstavi predloženih zanesljivih vzorcev — odločiti v 21 dneh in gradivo, ki ga je kupilo, takoj prevzeti in v gotovini plačati.

Ako ponudniku v 21 dneh ne dojde odločba Avstrijskega središča za lan d. dr., more razpolagati s to zalogo.

Ako Avstrijsko središče za lan d. dr. ne prevzame ponujenega lanu, plača vse stroške prevoza tja in nazaj, všteti zavarovalne stroške.

§ 6.

Kakor najvišje cene za blago, izdelano v Avstriji, na zraku sušeno, pripravno za vkladanje, se določajo:

za 100 kg

za otreseni lan, goditev v vodi:

I.	270 K.
II.	220 „
III.	180 „

za mikani lan I. vrste, ki ga v predilnici ni treba več mikati . . . 270 „

za trti lan:

prima	220 „
I. vrste	200 „
II. „	180 „
III. „	160 „

za trto predivo in tuljev lan:

I. vrste	120 „
II. „	90 „
III. „	60 „

za potirke, kolikor so pripravi
za predenje lanu 30 „

Cene se umevajo brez omota, postavljeno na prevzemališče Avstrijskega središča za lan d. dr., ako se pošilja naravnost predilnicam, postavljeno na postajo predilnice.

Za povezovalno gradivo se sme porabljati le enakovreden lan.

Prepovedano je močiti blago, ki se izroča.

§ 7.

Avstrijsko središče za lan d. dr. prevzema lan pri prevzemališčih, ustanovljenih za sedaj v Trutnovu, Nemškem Brodu in v Hanušovicah.

Avstrijsko središče za lan d. dr. ima pravico postaviti po trgovinskem ministrstvu poverjene nabiralece, da poiščejo in prevzemajo lan na kraju, kjer leži. Ti organi so, ne kraté njihove civilno-pravne odgovornosti nasproti Avstrijskemu središču za lan d. dr., odgovorni za vestno izpolnjevanje določil tega ukaza in so gledé tega pod kazenskimi določili § 10. Izvršujú svoje delovanje, se morajo držati navodila Avstrijskega središča za lan d. dr., ki ga je odobrilo trgovinsko ministrstvo in poljedelsko ministrstvo, in morajo središču dajati račun o svojem ravnanju z novci.

Trgovinskemu ministrstvu je tudi vsakčas dano na voljo postavljenim nabiralcem odtegniti poverilnico.

Kadar prevzema nabiralec lan, mora dati prodajalcu primerno plačilo na račun. Ostanek plača, odbivši dovozne in prevozne stroške do prevzemališča, ki gredó v zmislu ukaza na dolg stranke, prevzemališče, ko končno veljavno ceni lan.

Nabiralec pa ima tudi pravico prevzeti lan na trdni račun tedaj, ako je to ravnanje prodajalcu ljubše.

Odškodnino za lan, ki ga je prevzelo Avstrijsko središče za lan d. dr., naj določi, če ni dogovora z lepa, privzemši stranko, okrajno sodišče, v čigar okolišu je blago, v nespornem postopanju, zaslišavši izvedence.

V tem primeru mora Avstrijsko središče za lan d. dr. ob prevzetju začasno plačati v gotovini kupnino, ki jo je ponudilo.

Odločba okrajnega sodišča se more v 8 dneh izpodbijati z rekurzom. Zoper odločbo II. stopnje ni dopusten nadaljen pravni pomoček.

V koliko mora plačati stroške postopanja stranka ali jih je deliti med strankami, odloči sodišče po svobodnem preudarku.

Dolžnost dobave se ne odlaga s sodnim postopanjem.

§ 8.

Avstrijsko središče za lan d. dr. mora trgovinskemu ministru ali mestu, ki ga je oznamenilo, mesečno naznanjati množine izdelanega lanu in tulja, ki jih je prevzelo.

§ 9.

Prevažati lanena stebila ter izdelan lan ali tulje po železnici ali s cestnimi vozili je dopustno

le na podstavi prevoznih potrdil, ki jih izdaja Avstrijsko središče za lan d. dr. po priloženem vzorcu. Prevoz brez takega potrdila je dopusten le tedaj, ako gre za prevažanje goditvenega lanu s cestnim vozilom ali za pošiljatve, kojih prejemnik, ki je napisan v voznem listu, je eno izmed prevzemališč Avstrijskega središča za lan d. dr. v Trutnovu, Nemškem Brodu ali Hanušovicah.

Za pošiljatve vojaške uprave, za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega, iz Bosne in Hercegovine, končno za pošiljatve, ki so ob času, ko dobi ta ukaz moč, že izročene prevoznemu zavodu, ni treba takih prevoznih potrdil.

§ 10.

Prodajati v § 6 imenovano gradivo po višji ceni nego po ustanovljenih najvišjih cenah je prepovedano. Kdor ravna zoper to prepoved, kdor posreduje pri kupčijah, ki se naj sklenejo po višji ceni, ali kdor se zakrivi drugačnega ravnanja zoper predpise tega ukaza, tega kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kron ali z zapornimi kaznimi do 6 mesecev, ako dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 11.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve. Hkratu izgube moč ministrstveni ukazi z dne 30. julija 1915. l. (drž. zak. št. 219), z dne 15. septembra 1915. l. (drž. zak. št. 267), z dne 28. februarja 1916. l. (drž. zak. št. 56) in z dne 22. julija 1916. l. (drž. zak. št. 230).

Clam-Martinic s. r. Forster s. r.
Spitzmüller s. r. Schenk s. r.
Urban s. r.

Prevozno potrdilo

za lan.

Pošiljačevo ime
 v ima pravico poslati
 kg lanu (lanena stebila, trti lan, tulje),
 in sicer v času od do
 od (ime pošiljalne postaje)
 v (ime namembne postaje)
 po (železnici ali parniku) na naslov (prejemnikovo ime in stanovališče)

....., dne 191... l.

Avstrijsko središče za lan d. dr.

To potrdilo je trpežno pridejati vozni listini.
 Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.
 Potrdilo naj odvzame namembna postaja.